

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 12Csp/27/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6918200814
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Margita Žilková
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2021:6918200814.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rimavská Sobota sudkyňou JUDr. Margitou Žilkovou v spore žalobcu E. O., K. XX. XX. XXXX, O. I. B. W. XX, zastúpeného Občianskym združením Centrom správnej pomoci Bratislava so sídlom v Bratislave, Silvánska 11, IČO 51 937 573 proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o. so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO 35 792 752, zast. Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s. r. o. so sídlom v Bratislave, Kubániho 16 o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov, o určenie neplatnosti úverovej zmluvy a o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy takto

rozhodol:

- 1/ Určuje, že úverová zmluva uzavretá medzi stranami konania dňa 04. 06. 2015 č. 8500117822 je bezúročná a bez poplatkov.
- 2/ Žalobu o určenie neplatnosti úverovej zmluvy zamietá.
- 3/ Žalobu o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy zamietá.
- 4/ Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1/ Žalobca sa žalobou podanou na súd dňa 27. 02. 2018 domáhal určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, určenie neplatnosti úverovej zmluvy, určenia že úver je bezúročný a bez poplatkov, zaplataenie finančného zadost'učinenia 300,- eur a súčasne podal aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, aby súd žalovanému uložil zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 04. 06. 2015 do právoplatného skončenia veci samej o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy a ďalej aby uložil jeho zamestnávateľovi PCA SLOVAKIA, s. r. o. Trnava zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy uzavretej medzi ním a žalovaným.

2/ Návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia bol zamietnutý uznesením Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 02. 03. 2018 č. 12Csp/27/2018-24, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 23. 03. 2018.

3/ Žalobca žalobu o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy č. XXXXXXXXXXXX uzavretej dňa 04. 06. 2016 medzi ním ako dlžníkom a žalovaným odôvodnil tým, že má naliehavý právny záujem na určení tejto neplatnosti, lebo deklarováním neplatnosti tohto právneho úkonu žalovaný stratí akúkoľvek legitimitu na použitie tohto kontroverzného zabezpečovacie úkonu a táto dohoda predstavuje aj neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 153 ods. 3 a 4 Obč. zák. Žalobu o určenie neplatnosti úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX uzavretej dňa 04. 06. 2016 medzi ním ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom a žalobu o určenie, že tento úver je bezúročný a bez poplatkov odôvodnil v neskoršom podaní tým, že telefonicky mu bol ponúknutý úver a mal finančné problémy, tak s tým súhlasil. Po

stretnutí mu boli predložené papiera, ktoré bez prečítania podpísal. Viazaná finančná agentka mu pritom nič nevysvetlila, neposkytla mu odbornú starostlivosť. Na účet mu bolo zaslaných len 272,20 eur a nie dojednaných 330,- eur, keď sa mu strhlo 19,80 eur za poskytnutú službu a 33,- eur ako poplatok. Preto zmluvu považuje za neplatnú, pričom v zmluve ani nie je uvedený presný dátum ukončenia zmluvy. V úverovej zmluve je nesprávne vypočítaná RPMN, čo je klamaním spotrebiteľa. V zmluve absentuje rozlíšenie jednotlivých splátok na istinu, úroky a iné poplatky a v dôsledku absencie tohto rozlíšenia je úver bezúročný a bez poplatkov. Zmluva teda neobsahuje obligatórne náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, a preto sa považuje úver v zmysle ust. § 11 tohto zákona za bezúročný a bez poplatkov. Zmluvná pokuta ani rozhodcovská zmluva nebola individuálne dojednané, a preto sa považujú za neplatné. Zmluvu o úvere je neplatná ako celok pre veľké množstvo neprijateľných zmluvných podmienok a zmluva a všetky dodatky k nej sú v rozpore so zákonom, a preto úver je bezúročný a bez poplatkov.

4/ Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť. Namietol neexistenciu naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a tým aj dôvodnosť žaloby v tejto časti. Uzavretá dohoda spĺňa všetky podmienky určené zákonom č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a ide o individuálne dojednaný právny úkon. Poprel tvrdenie žalobcu o neplatnosť zmluvy z dôvodu vyplatenia nižšej čiastky, lebo časť poskytnutého úveru bola súčasťou vzájomného vypořádania (kompenzácie) pohľadávok. Poplatok za poskytnutie úveru je bežnou súčasťou obchodnej praxe a je zohľadnený aj príslušnou právnou úpravou. Uzavretá zmluva obsahuje obligatórne náležitosti a RPMN je vypočítané správne. Dohoda o poskytovaní služieb nebola podmienkou ani predpokladom pre vznik zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

5/ Na pojednávanie dňa 23. 01. 2019 sa právny zástupca žalovaného nedostavil, doručenie predvolania mal vykázané a svoju neúčasť aj ospravedlnil, a preto súd pojednával v jeho neprítomnosti.

6/ Zástupkyňa žalobcu na pojednávaní uviedla, že trvá na žalobe o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, o určenie neplatnosti úverovej zmluvy a o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov, keď žaloba v časti o zaplatenie finančného zadostučinenia bola v priebehu konania vzatá žalobcom späť. Po vykonaní predbežného právneho posúdenia veci súdom (posúdenie prípustnosti žaloby podľa § 137 C. s. p. a že žaloba o neplatnosť zmluvy ako celku a žaloba o určenie že úver je bezúročný a bez poplatkov sa vzájomne vylučujú) zástupkyňa žalobcu uviedla, že chce poprieť všetky vyjadrenia žalovaného v celom rozsahu. Žalobca už istinu úveru splatil a preplatil 18,34 eur. Poukázala na to, že už názov zmluvy je neplatný, keďže sa nejedná o revolvingový úver, tiež je neplatný predmet zmluvy, kedy sa uvádza úver 330,- eur, ale v skutočnosti dostal žalobca len 277,82 eur, v zmluve sú nesprávne uvedení účastníci, keď viazaný finančný agent nemá byť účastníkom zmluvy, v zmluve nazývajú žalobcu dlžníkom, hoci v čase uzatvárania zmluvy ešte nič nedlhoval, pri prepočte vyšlo iné RPMN ako je v zmluve, bod 8 zmluvy - sankcie je neprijateľnou podmienkou. K uzavretiu zmluvy došlo tak, že kamarátka žalobcovi zavolať, že robí sprostredkovateľa a či nechce úver a potom doniesla vyplnené tlačivo, kde bol vyplnený bod 5, bod 6 vyplnený nebol. Neposkytla žiadnu odbornú starostlivosť, neoboznámila žalobcu s ničím a žalobca podpísal písomnosti bez prečítania. Nie on pýtal úver, ale ponúkal mu ho žalovaný. Po podpise zmluvy nedostal nič, až potom poštou dostal zmluvu, kde bol vyplnený aj bod 6 a ani zmluvu nepodpísali žalobca a žalovaný v tej istý deň. Žalobca ani nevedel, lebo mu nikto nepovedal, že tam budú niečo dopĺňať. Poukázala na bod 9 až 14 zmluvy, že žalobca riadne nebol oboznámený; písomnosti nečítal, ani mu neboli vysvetlené. Za neprijateľnú podmienku považuje bod 13.2 zmluvných dojednaní, nebol splnený bod 15 zmluvy, keď pri podpise zmluvy mu jedno vyhotovenie nedali. Tiež je rozporné zmluvné dojednanie body 16 a 10, teda či sa písomnosti zachované alebo sa skartujú. Za neprijateľnú zmluvnú podmienku považuje aj rozhodcovskú doložku a splátka nebola rozdelená na istinu a úrok a aj dátum splatnosti bol len počet 36 mesiacov. Neprijateľnou podmienkou sú aj zrážky zo mzdy včlenené do zmluvy. Žiadala preto žalobe vyhovieť.

7/ Súd vykonal dokazovanie oboznámením žiadosti žalobcu pre zamestnávateľa o zdržanie sa vykonávania zrážok zo mzdy, oznámenia žalovaného pre zamestnávateľa žalobcu zo dňa 26. 01. 2018, výpisu o údajoch z úverovej zmluvy zo dňa 04. 06. 2015, dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej medzi stranami konania dňa 04. 06. 2015, oznámenia zamestnávateľa žalobcu zo dňa 21. 02. 2018, oznámenia žalovaného o schválení úveru, žiadosti o poskytnutie spotrebiteľského úveru revolvingového typu/zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu podpísanej žalobcom dňa 02. 06. 2015 a žalovaným dňa 04. 06. 2015, zmluvných

dojednaní žalovaného k zmluve o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu, oznámenia Národnej banky Slovenska zo dňa 29. 01. 2016 vo veci OFS-12322/2015, dohody o poskytovaní služieb č. XXXXXXXXXXXX, rozpisu vzorca pre výpočet RPMN k zmluve č. XXXXXXXXXXXX U. po oboznámení aj všetkých písomných podaní a prednesov na pojednávaní rozhodol vo veci rozsudkom zo dňa 23. 01. 2019 č. 12Csp/27/2018-213 tak, že konanie v časti o zaplatenie finančného zadostučinenia 300,- eur zastavil podľa § 145 ods. 2 C. s. p. (v dôsledku späťvzatia žaloby v tejto časti) a žalobu o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, o určenie neplatnosti úverovej zmluvy a o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov zamietol a zaviazal žalobcu nahradiť žalovanému trovy konania v plnom rozsahu.

8/ Ohľadom žaloby o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy súd zamietol žalobu z dôvodu, že zmluvy a iné právne úkony, ich existencia, platnosť či neplatnosť sú právnymi skutočnosťami (§ 2 ods. 1 Obč. zák.). Určenie existencie právnej skutočnosti (napr. že právny úkon je neplatný) odporuje vo svojej podstate zásade, že súd má určiť aktuálny právny stav. Žaloba o určenie právnej skutočnosti podľa § 137 písm. d) C. s. p. teda môže byť podaná len ak to vyplýva z osobitného predpisu. Zo žiadneho osobitného predpisu však nevyplyva, že by bolo možné podať žalobu o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy. Žaloba o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy je teda procesne neprípustná, a preto ju súd zamietol. Žalobca totiž nezvolil vhodný procesný nástroj, keď žaloval určenej neplatnosti tejto dohody.

9/ Pokiaľ ide o žalobu o určenie neplatnosti zmluvy o úvere, súd ju zamietol z dôvodu, že dospel k záveru, že k uzavretiu zmluvy vôbec nedošlo (s poukazom na ust. § 43 až 44 Obč. zák., je žalovaný zmenil údaje vo formulári oproti údajom uvedeným žalobcom a nedošlo k ďalšej fáze, a to prijatiu) a nebola (písomne) uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere. Ak k uzavretiu zmluvy o úvere vôbec nedošlo, súd nemohol posudzovať jej platnosť a teda ani to, či je poskytnutý úver bezúročný a bez poplatkov, a preto zamietol aj žalobu o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov.

10/ Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením zo dňa 28. 05. 2020 č. 16Co/110/2019-283 rozsudok okresného súdu okrem výroku, ktorým zastavil konanie o zaplatenie finančného zadostučinenia zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Okresný súd teda v ďalšom konaní mal rozhodnúť o žalobe o neplatnosť dohody zrážkach zo mzdy, neplatnosť úverovej zmluvy a určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov.

11/ Krajský súd uznesenie odôvodnil tým (len výpis), že podľa § 9 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, v znení ku dňu 04. 06. 2015, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

12/ Podľa § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom k 04. 06. 2015, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

13/ Podľa § 11 ods. 4 zák. č. 129/2010 Z. z. v znení platnom od 01. 01. 2018, spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.

14/ Krajský súd poukázal na ust. § 43c ods. 1, § 40 ods. , § 44 ods. 1, § 46 ods. 2 Občianskeho zákonníka s tým, že záver okresného súdu, že spotrebiteľská úverová zmluva nebola platne uzavretá nie je správny. Posudzovaná spotrebiteľská úverová zmluva má povahu formulárovej zmluvy s predtlačným textom. Z jednotlivých nadpisov: "Údaje o požadovanom úvere v bode 5 zmluvy", s pokynom "vyplňte" a "Údaje o schválenom úvere v bode 6." s pokynom "nevypíňajte", aj rozdielnych dátumov podpisu zmluvy jednotlivými stranami vyplýva, že žalobca dňa 02. 06. 2015 vyplnil bod 5, ktorý obsahuje

návrh zmluvy. Bod 6 zmluvy, ktorý doplnil veriteľ, obsahuje prijatie návrhu zmluvy zo strany veriteľa, ku ktorému došlo 04. 06. 2015. Následným zaslaním zmluvy s vyplneným bodom 6 dlžníkovi, spolu s oznámením o schválení úveru (č. I. 37-39) mohlo dôjsť k stretu prejavov vôle zmluvných strán ohľadom dohody o podstatných náležitostiach spotrebiteľskej úverovej zmluvy. Keďže úverovú zmluvu bol žalovaný dodávateľ povinný uzavrieť s náležitosťami zmluvy podľa § 9 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, je dôležité posúdiť, či nastala zhoda aj v predpísaných náležitostiach. Formulárová spotrebiteľská úverová zmluva je pre zmluvné strany záväzná v celom rozsahu iba za predpokladu, že údaje v bode 5. a 6. zmluvy zodpovedajú vzájomnej dohode zmluvných strán a zo strany veriteľa bolo preukázané dodržanie zákonom predpísaných náležitostí. Súd je povinný uprednostniť taký výklad sporného právneho úkonu, ktorý rešpektuje autonómiu vôle zmluvných strán a umožňuje zachovať platnosť právneho úkonu. Práva a povinnosti zmluvných strán je potrebné vyvodiť z účelu právnej úpravy aj zo znenia právnej normy. Podstatnou náležitosťou úverovej zmluvy je záväzok veriteľa, že poskytne dlžníkovi peňažné prostriedky v určitej sume a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úrok, ktorý predstavuje odplatu za dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov.

15/ Súd je povinný uprednostniť taký výklad sporného právneho úkonu, ktorý rešpektuje autonómiu vôle zmluvných strán a umožňuje zachovať platnosť právneho úkonu. Pre platné uzavretie spotrebiteľskej úverovej zmluvy nie je podstatné, aby zmluva obsahovala všetky predpísané náležitosti, lebo podľa § 9 ods. 1 v spojení s § 11 ods. 1 písm. a/ zákona o spotrebiteľských úveroch je dôsledkom chýbajúcej písomnej formy, že poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Súhlasný prejav vôle zmluvných strán treba vyvodiť podľa § 43c ods. 1 a § 44 ods. 1 Občianskeho zákonníka práve zo zhodných údajov, uvedených v bode 5. a 6. spotrebiteľskej úverovej zmluvy. Pokiaľ spotrebiteľ prevzal peňažné prostriedky, spotrebiteľská úverová zmluva nadobudla účinnosť najneskôr prijatím týchto peňažných prostriedkov. Na posúdenie dodržania písomnej formy zmluvy sa aplikuje vnútroštátne právo. Požiadavka podpísania zmluvy podľa § 40 ods. 3 Občianskeho zákonníka sa vzťahuje na všetky predpísané náležitosti zmluvy. Povinné náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy uvedené v § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch nemožno nahrádzať jednostranným oznámením veriteľa o schválení úveru. Jednostranné oznámenie veriteľa o schválení úveru, ktoré obsahuje zmluvné podmienky, na ktorých sa zmluvné strany v spotrebiteľskej úverovej zmluve nedohodli nie je v súlade s ustanoveniami Občianskeho zákonníka, upravujúcimi písomnú formu spotrebiteľskej úverovej zmluvy, pretože nie je podpísané oboma zmluvnými stranami a z toho dôvodu sa nestáva súčasťou zmluvy.

16/ Z doterajšieho konania vyplýva a medzi stranami nebolo sporné, že vykonali úkony smerujúce k platnému uzavretiu spotrebiteľskej úverovej zmluvy podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, lebo žalobca peňažné prostriedky prijal a úver splácal. Nedostatok predpísanej písomnej formy čo i len v časti predpísaných zmluvných náležitostí je sankcionovaný tým, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

17/ Pokiaľ ide o spornú dohodu o zrážkach zo mzdy, táto je v zmysle § 551 Obč. zák. právnym prostriedkom a formou zabezpečenia záväzku. Jej vznik a existencia je odôvodnená existenciou pohľadávky z právneho vzťahu, ktorý zabezpečuje. Dohoda o zrážkach zo mzdy má význam len popri úverovej zmluve, od ktorej je závislá. Z toho dôvodu sa jej platnosť a existencia nárokov z nej vyplývajúcich posudzuje v závislosti od právneho vzťahu, z ktorého mala dohodou o zrážkach zo mzdy zabezpečená pohľadávka vzniknúť. V nadväznosti na uvedené odvolací súd zrušil rozsudok okresného súdu aj v tej časti, v ktorej okresný súd zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá bola uzavretá medzi stranami sporu dňa 04. 06. 2015. Žalobca tvrdil, že poskytnuté peňažné prostriedky už vrátil žalovanému veriteľovi. Pokiaľ dohoda o zrážkach zo mzdy zabezpečuje pohľadávku veriteľa, ktorej výška je neurčitá, pretože pohľadávka nemá oporu v Perfektnej spotrebiteľskej úverovej zmluve, žalobca ako dotknutá osoba preukazuje naliehavý právny záujem a určovacou žalobou môže dosiahnuť, aby mu neboli vykonávané ďalšie zrážky zo mzdy. Má teda právny záujem na určení, že došlo k splneniu záväzku zo spornej úverovej zmluvy podľa § 137 c) C. s. p. Priebeh doterajšieho konania nie je prekážkou toho, aby súd prvej inštancie, v prípade potrebného procesného návrhu zo strany žalobcu pripustil zmenu žaloby namiesto nesprávneho určenia podľa § 137 písm. d) C. s. p.

18/ V ďalšom konaní sa má okresný súd dôsledne riadiť osobitnou právnou úpravou podľa § 9 ods. 1 v spojení s § 11 ods. 1, ods. 4 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ktorá predpokladá, že

pokiaľ spotrebiteľská úverová zmluva nebola uzavretá písomnou formou, má to za následok, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Úverová zmluva nevyžaduje písomnú formu, preto vznik zmluvy nie je vždy viazaný iba na formálne znaky. Použitie osobitnej právnej úpravy vplyva aj z toho, že hodnota RPMN je údaj, ktorý je upravený v zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, kde sú uvedené aj dôsledky v prípade, ak v konkrétnej spotrebiteľskej úverovej zmluve údaj o RPMN chýba, alebo je nesprávne uvedený v neprospech spotrebiteľa. Tak je tomu aj v prípade chýbajúcej písomnej formy spotrebiteľskej úverovej zmluvy.

19/ Po rozhodnutí krajského súdu žalobca oznámil, že nesúhlasí s výrokmi 1, 2, 3, 4 krajského súdu a bude podávať dovolanie, pretože chce spravodlivý súdny proces. Na výzvu súdu na odstránenie nejasnosti, keďže rozhodnutie krajského súdu neobsahuje výroky 1, 2, 3, 4, teda s čím konkrétne nesúhlasí oznámil, že popiera tvrdenia dodávateľa úveru, trvá na písomných a ústnych podania. Nesúhlasí s výrokmi 1, 2, 3, 4 krajského súdu, lebo odvolací súd nesprávne vec posúdil a rozhodol. Nie je možné, aby žalobca spotrebiteľ uhrádzal trovy konania žalovanému. Súd prvej inštancie aj odvolací súd porušil právo na spravodlivý súdny proces tým, že nepodrobil zmluvu súdnej kontrole, neurčil, či je namietaná zmluva platná alebo nie z úradnej povinnosti, nezisťoval, či ide o spotrebiteľskú zmluvu. Bude podávať dovolanie, pretože chce spravodlivý súdny proces. Okresný aj krajský súd sa nesprávne vysporiadali so všetkými náležitosťami žaloby a ústnymi a písomnými podaniami. Preto trvá na žalobe.

20/ Žalovaný k vyššie uvedenému vyjadreniu žalobcu poukázal na to, že všeobecným predpokladom vyhovenia žalobe je právny záujem na tom, aby bol vyhovujúci rozsudok pre neho po právnej stránke významný, čiže užitočný. Ani novela - zákon č. 279/2017 Z. z. nezakotvila všeobecne použiteľné a procesne neobmedzené právo domáhať sa určenia neplatnosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy. Samotná možnosť podania žaloby o určenie neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere tak neznamená zrušenie ostatných procesných podmienok pre prípustnosť žaloby o určenie, znamená výhradne len spôsob splnenia jednej z podmienok prípustnosti v zmysle § 137 C. s. p. Žalobca ani netvrdil a ani nepreukázal, že by si žalovaný voči nemu uplatňoval akýkoľvek nárok vyplývajúci zo zmluvy o revolvingovom úvere. S prihliadnutím na fakt, že splatnosť poslednej splátky bola v roku 2017 a plynutie času je zrejmé, že žalovaný si žiadny nárok uplatňovať ani nebude a nemieni. Právny záujem na určení bezúročnosti teda daným nie je.

21/ Na pojednávanie dňa 09. 06. 2021 sa strany resp. ich zástupcovia nedostavili, doručenie predvolania mali vykázané, svoju neprítomnosť aj ospravedlnili, a preto súd pojednával v ich neprítomnosti.

22/ Súd rozhodol o žalobe riadiac sa závermi krajského súdu. Ako vyplýva z rozhodnutia krajského súdu, medzi stranami konania bola platne uzavretá spotrebiteľská úverová zmluva (viď ods. 14 - 16). Preto okresný súd skúmal, či poskytnutý úver nie je bezúročný a bez poplatkov.

23/ Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len "zákon o spotrebiteľských úveroch") zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) odplatu podľa osobitných predpisov, 18aa)
- k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- m) - r) necitované
- s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- t) - y) necitované
- z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok,
- aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

24/ Podľa § 11 ods. 1 písm. a/ zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1.

25/ Podľa § 11 ods. 1 písm. b/ zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa) (poznámka - tieto sú citované v ods. 24 odôvodnenia).

26/ Povinné náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy uvedené v § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch nemožno nahrádzať jednostranným oznámením veriteľa o schválení úveru. Jednostranné oznámenie veriteľa o schválení úveru nie je podpísané oboma zmluvnými stranami, a z toho dôvodu sa nestáva súčasťou zmluvy.

27/ Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere súd zistil, že táto neobsahuje obligatórnu náležitosť, a to konkrétne dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. f/ zákona o spotrebiteľských úveroch), keď sa uvádza len všeobecne "splatnosť úveru (počet splátok) 36", teda nie je uvedený konkrétny dátum a ani ho nie je možné ani vypočítať na základe údajov v zmluve, keď nie je uvedené, ktorým dňom v mesiaci sú splátky splatné, kedy je splatná prvá resp. posledná splátka.

28/ Keď zmluva neobsahuje údaj podľa § 9 ods. 2 písm. f/ zákona o spotrebiteľských úveroch, teda dobu trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti úveru, v zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. b/ zákona o spotrebiteľských úveroch sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

29/ Preto súd žalobe o určenie, že predmetný úver je bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. b/ zákona o spotrebiteľských úveroch vyhovel. Keď súd vyslovil bezúročnosť a bezpoplatkovosť už z tohto dôvodu, nebolo potrebné ďalej skúmať, či existuje aj iný dôvod na vyslovenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti (napr. nedodržanie písomnej formy).

30/ Žaloba o určenie, že úver je neplatný a súčasne o určenie, že je bezúročný a bez poplatkov sa vzájomne vylučujú, pretože len platne uzavretá zmluva môže byť postihnutá sankciou bezúročnosti a bezpoplatkovosti. V danom prípade bola platne uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, ako je to

vyššie uvedené, súd nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali jej neplatnosť, a preto žalobu v časti o určenie, že zmluva o úvere je neplatná, zamietol.

31/ Pokiaľ žalovaný namieta, že pri žalobe o určenie neplatnosti zmluvy o úvere resp. o určenie že úver je bezúročný a bez poplatkov musí byť preukázaná existencia právneho záujmu a v danom prípade ju žalobca nepreukázal, súd v tomto smere poukazuje (ako to uviedol aj krajský súd) na ust. § 11 ods. 4 zák.č. 129/2010 Z. z. v znení platnom od 01. 01. 2018, teda že spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru. Preto v zmysle ust. § 137 písm. c/ C. s. p. ("žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu") nie je potrebné preukazovať naliehavý právny záujem na takomto určení, keďže vyplýva zo zákona o spotrebiteľských úveroch.

32/ Pokiaľ sa žalobca domáhal určenia, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná, súd už v zrušenom rozhodnutí uviedol, že žaloba o určenie právnej skutočnosti podľa § 137 písm. d/ C. s. p. môže byť podaná, len ak to vyplýva z osobitného predpisu. Zo žiadneho osobitného predpisu však nevyplýva, že by bolo možné podať žalobu o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy. Podľa ods. 20. 3. odôvodnenia uznesenia krajského súdu žalobca určovacou žalobou môže dosiahnuť, aby mu neboli vykonávané ďalšie zrážky zo mzdy, ak zabezpečuje pohľadávku veriteľa, ktorej výška je neurčitá, pretože pohľadávka nemá oporu v perfektnej spotrebiteľskej úverovej zmluve. Žalobca teda má právny záujem na určení, že došlo k splneniu záväzku zo spornej úverovej zmluvy podľa § 137 písm. c/ C. s. p. Konštatoval, že priebeh doterajšieho konania nie je prekážkou toho, aby súd prvej inštancie v prípade potrebného procesného návrhu zo strany žalobcu pripustil zmenu žaloby namiesto nesprávneho určenia podľa § 137 písm. d/ C. s. p. Žalobcovi bolo uznesenie krajského súdu zaslané spolu s výzvou súdu zo dňa 14. 07. 2020 na prípadné podanie zmeny žaloby (s poukazom na ods. 20.3. odôvodnenia) a následne bol na toto vyzvaný aj 20. 08. 2018, žalobca však návrh na zmenu nepodal.

33/ Keď žalobca naďalej žiadal určiť, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná, teda podal žalobu podľa § 137 písm. d/ C. s. p. miesto procesne správnej žaloby podľa § 137 písm. c/ C. s. p., ako je to uvedené v predchádzajúcom odseku, súd žalobu o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy ako procesne neprípustnú zamietol.

34/ Podľa § 255 ods. 2 C. s. p. ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

35/ Vo veci boli čiastočne úspešné obe strany, keď ohľadom zmluvy o úvere súd rozhodol, že je bezúročný a bez poplatkov, kým ohľadom určenia, že (tá istá) zmluva je neplatná a ohľadom neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy žalobu zamietol, preto súd podľa § 255 ods. 2 C. s. p. rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Rimavská Sobota písomne, a to v listinnej podobe v 2 vyhotoveniach alebo v elektronickej podobe. Odvolanie urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

V odvolaní je potrebné popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje a musí byť podpísané) uviesť spisovú značku tohto konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 ods. 1 C. s. p.) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v § 365 odseku 1 C. s. p., ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.